

Danderyds kommun
Djursholms slott
Box 66
182 05 Djursholm
plan@danderyd.se

Synpunkter på Program för fördjupning av översiktsplanen: Centrala Danderyd

Miljöproblemen från E18 är omvittnat stora och det är angeläget att en långsiktigt hållbar lösning snarast kommer till stånd.

Äntligen har vi fått det bekräftat att det blir förmånligare att utnyttja urberget och dra en bergtunnel genom hela Danderyd än att genomföra andra föreslagna alternativ. Ser man på höjdskillnaderna vore det fördelaktigt att fortsätta tunneln ända ner till Roslags Näsby. Vi ser alltså fram emot att E18 tunnelförläggs genom hela Danderyd.

E18 är en av Sveriges mest trafikerade vägar och betjänar hela nordostregionen samt trafiken till och från Finland och Baltikum. Det är alltså fler utsocknes än Danderydsbor som belastar trafiken genom Danderyd. Trafiken kommer att avsevärt öka på grund av den stora bebyggelse som planeras i Nordostkommunerna Täby (Täby Park och Arninge bl.a.), Vallentuna, Vaxholm, Österåker och Norrtälje. Därför bör urberget också utnyttjas till att förlänga tunnelbanan från Mörby Centrum till Täby. En förlängning av tunnelbanan till Roslags Näsby skulle skapa omstigningsmöjligheter till Roslagsbanan, som ju förgrenar sig strax efter Roslags Näsby. Vi ser givetvis gärna att tunnelbanan förlängs åtminstone till Täby Centrum och gärna ända till Arninge eller än längre.

En totalfinansiering av projektet genom bebyggelse av området måste dock ifrågasättas av flera olika skäl. Dels är E18 en statlig väg där staten/trafikverket borde stå för kostnaderna. Dels skulle den föreslagna bebyggelsen drastiskt förändra Danderyds karaktär av grön villastad. En bullrande motorväg, som delar kommunen i två delar skulle ersättas av en bullrande stadsmiljö som riskerar permanenta eller t.o.m. ytterligare försvaga de redan svaga gröna sambanden mellan våra grönområden: Rinkebyskogen, Altorpsskogen och Stora Värtan samt Ekebyskogen och Ekebysjön.

Naturskyddsföreningen har konsekvent betonat betydelsen av gröna samband i geografin, inte bara som spridningsyta för biodiversitet utan även för rekreation genom vandring/promenad och skidåkning mm. Vi vill redan i detta tidiga skede betona att för sin funktion räcker det inte med en smal remsa såsom en allé utmed en gata: det krävs rejält breda förbindelser som inte enbart har karaktär av öppen klippt gräsmatta med enstaka träd utan verklig natur. Enligt expertis bör gröna samband ha en bredd på minst 500 m för att fungera som spridningskorridorer.

Vi har med förundran konstaterat att det ursprungliga utvecklingsområdet enligt ÖP2030 nu utvidgats till att omfatta mer av våra grönområden och t.o.m. enskilda villaområden. Vi har inte i tillgängligt material kunnat tolka betydelserna av de tre olika nyanserna av lila som markerar utvecklingsområde. Vi noterar dock att sådana områden omfattar betydande antal privata villor med trädgårdar. Naturskyddsföreningen har till uppgift att värna om våra grönområden och ser inte heller att de berörda villakvarteren bör omvandlas från dagens gröna trädgårdsmiljö till någonting som mer liknar en stenstad. Tiden för genomförande av dessa visioner sträcker sig även över hela 34 år varför osäkerhet om framtiden vore förödande för de boende i dessa områden.

Naturskyddsföreningen känner oro inför en bebyggelse som gör stora områden närmast till en stenstad av innerstadskarakter. Föreningen efterlyser vad det gäller dessa aspekter djupgående analys av alternativ med mindre grad av bebyggelse med bevarad grönska mellan.

En bebyggelse på 9.000 – 11.000 bostäder åstadkommer i sig störningar i form av inspråktagande av grönytor, ökad trafik på lokalgatorna och därmed följande trafikbuller, avgaser och partiklar samt också ökad belastning på våra grönområden. En bebyggelse på 9.000 – 11.000 bostäder skulle leda till att Danderyds befolkning fördubblas, vilket får konsekvenser även på andra områden: vård, skola, omsorg, trafik etc. Även en halvering av bebyggelsen, vilket enligt programmet skulle räcka för en totalfinansiering av tunnelförläggningen, ter sig på tok för stor.

Förvisso tål området en viss exploatering, men en sådan bör ske så att Danderyds karakter av grön villastad bibehålls och de gröna sambanden förstärks. En finansiering av projektet bör i första hand ske via statliga medel. I dagsläget planerar trafikverket kostsamma åtgärder för att bredda bussfilerna. Varför inte i stället använda de pengarna som delpost för tunnelförläggning. Och förhandla med Täby och Trafikverket om en förlängning av den planerade tunneln så att den inte behöver gå upp på högsta punkt.

Naturskyddsföreningen delar förslaget syn att ett fullständigt genomförande omfattar en mycket lång tidsrymd; fram till 2050 förefaller rimligt. Föreningen noterar därvid att visionen sträcker sig betydligt längre fram i tiden än nuvarande regionala överenskommelser om kollektivtrafikens utbyggnad. Därför anser föreningen att föreliggande vision skyndsamt måste kompletteras med en vision för god kollektivtrafik för nordostsektorn med fokus på dess utbyggnad 2030-2050 i ett Stockholm med inte bara betydligt större befolkning utan i ett samhälle med mycket högre krav på hållbarhet i alla dess dimensioner. Detta kräver enligt föreningen väsentligt högre ambition på bekväm flexibel och snabb kollektivtrafik.

Vi vill bevara Danderyds karakter av villaområde och passa på att knyta ihop de olika kommundelarna med varandra genom starka gröna samband med en tunnelförlagd motorväg genom hela kommunen och förlängd tunnelbana till Täby. Vi vill att Danderyd förblir en grön lunga i en alltmer växande storstad.

Det är nu, när planerna börjar konkretiseras som kommunen behöver gå ut i brett samråd och kalla till offentliga möten, där alternativen presenteras och allmänheten bereds tillfälle ge synpunkter och ställa frågor och få svar från styrande tjänstemän och politiker. Hittills har medborgardialogen varit lam och av många nog upplevts som ostrukturerad och svår att greppa. Förläng tiden för samråd. Vi deltar gärna i en fortsatt dialog och yrkar i enlighet med våra synpunkter.

Danderyd, den 16 oktober 2016

Naturskyddsföreningen i Danderyd

Eivor Niklasson, ordf.

Eivor Niklasson
Ekbacksvägen 33B
182 38 Danderyd
Eivor.niklasson@telia.com

Tfn 08 / 755 42 46